

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE PIŁA

Opracowanie:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile

PIŁA, KWIECIEŃ 2012

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	2
II. ZASOBY POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE	3
1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
2. Dane o korzystających z pomocy społecznej w gminie.....	4
3. Wybrane usługi pomocy społecznej	5
4. Instytucje pomocy społecznej	6
5. Zwiększenie zasobu pomocy społecznej	6
6. Kadra ośrodka pomocy społecznej	7
7. Koszty prowadzenia i utrzymania zasobu pomocy społecznej	8
8. Środki finansowe na zadania w obszarze pomocy społecznej	8
9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	9
10. Tabele 1-9	10-28
III. WNIOSKI KOŃCOWE I REKOMENDACJE.....	29

I. WSTĘP

Zgodnie z art.16a znowelizowanej ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina ma obowiązek corocznego sporządzania oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby te mają uwzględniać w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena obejmuje także dane dotyczące osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej z uwzględnieniem głównych powodów udzielenia pomocy.

Niniejsza ocena została przygotowana w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pile w oparciu o narzędzie opracowane przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, w ramach projektu systemowego pn. „Koordynacja na rzecz aktywnej integracji”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ocena infrastruktury pomocy społecznej w gminie obejmuje stan placówek prowadzonych przez gminę oraz przez inne podmioty (w tym NGO) na zlecenie gminy, a także przedstawia koszty prowadzenia instytucji, jak również inwestycje i nakłady finansowe w obszarze pomocy społecznej.

Zasoby pomocy społecznej to także kadra instytucji pomocy i integracji społecznej oraz potencjał organizacji pozarządowych.

Źródłem danych niezbędnych do sporządzenia oceny był m.in. Główny Urząd Statystyczny, Urząd Miasta Piły, Powiatowy Urząd Pracy w Pile, Wielopolski Oddział Wojewódzki NFZ, Komenda Powiatowa Policji w Pile oraz podmioty realizujące zadania z obszaru pomocy społecznej, w tym także organizacje pozarządowe. Znaczącą ilość danych stanowiły dane własne ośrodka pomocy społecznej.

Ocena zasobów pomocy społecznej, wraz z rekomendacjami, przedstawiana jest radzie gminy i zgodnie z zapisami przywołanej ustawy stanowi podstawę do planowania budżetu na rok następny. Dane zawarte w ocenie, dotyczące prognoz na rok 2012 i lata kolejne, nie pochodzą z planu budżetu, lecz obrazują trendy mówiące o optymalnych potrzebach, nie zaś o możliwościach ich zaspokojenia, bowiem dokument niniejszy zastępuje opracowywany w latach poprzednich bilans potrzeb.

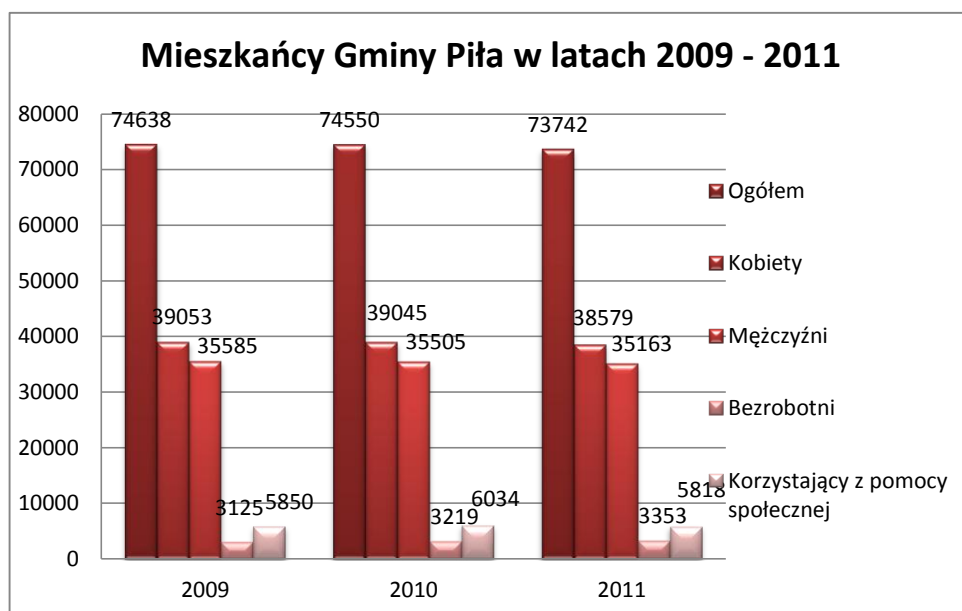
II. ZASOBY POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE

1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej (TABELA 1).

W ciągu ostatnich kilku lat systematycznie zmniejsza się liczba mieszkańców Piły. Spadek dotyczył zarówno ludności w wieku przedprodukcyjnym jak i produkcyjnym. Z roku na rok zwiększa się natomiast odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, którzy stanowią już ponad 14% ogółu mieszkańców. Tendencja ta, zgodnie z prognozami demograficznymi, będzie się nasilać w kolejnych latach, co spowoduje zwiększone zapotrzebowanie na usługi społeczne skierowane do tej grupy ludności.

Dane o sytuacji na rynku pracy wskazują, że w ostatnich trzech latach zwiększała się liczba bezrobotnych mieszkańców Piły, w tym także bezrobotnych długotrwale. Zmniejszała się natomiast liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku. Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w Pile na koniec listopada 2011 roku wyniósł 6,7%.

Powyższa sytuacja demograficzna znalazła swoje odzwierciedlenie w świadczeniach przyznawanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile w ramach pomocy społecznej.

2. Dane o korzystających z pomocy społecznej w gminie (TABELA 2).

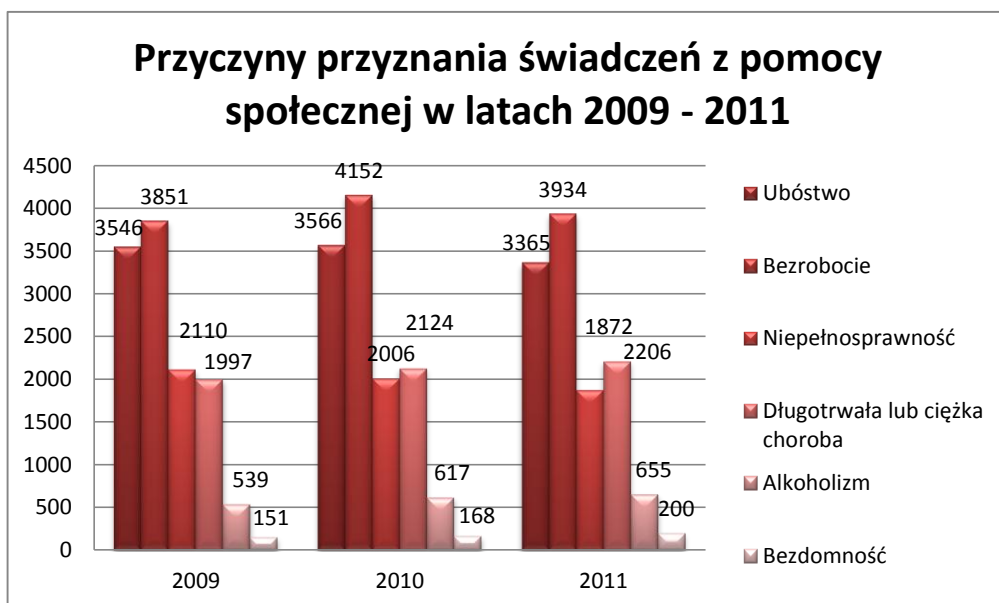
W latach 2009-2011 pomocą społeczną corocznie objętych było prawie 6 tys. osób z ponad 2,2 tys. rodzin. Głównym powodem uzyskania pomocy społecznej niezmiennie od kilku lat jest bezrobocie. Z tej przyczyny wsparcie otrzymywało ponad 4 tys. osób. W dalszej kolejności wśród znaczących powodów objęcia pomocą społeczną wymienić należy:

- ubóstwo
- długotrwałą lub ciężką chorobę
- niepełnosprawność
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego
- alkoholizm
- bezdomność.

Mniejszą grupę świadczeniobiorców stanowiły osoby z problemem przemocy w rodzinie, z trudnościami w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego oraz problemem narkomanii.

Osoby przeżywające trudności korzystały z wielu form wsparcia, zarówno z zasiłków pieniężnych, jak też z pomocy w postaci posiłku, schronienia, usług opiekuńczych, a także specjalistycznego poradnictwa. Obejmowane były także pracą socjalną.

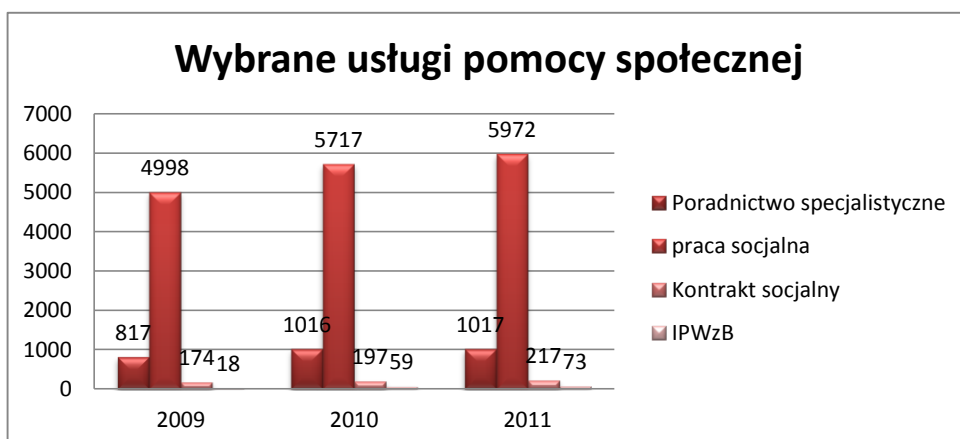
Obok świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej, rodzinom z dziećmi wypłacano także zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom przyznawano świadczenia opiekuńcze – zasiłek i świadczenie pielęgnacyjne, zaś osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku ich bezskutecznej egzekucji, wypłacano świadczenia alimentacyjne.

3. Wybrane usługi pomocy społecznej (TABELA 3).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile od kilku lat poszerza ofertę pomocy w zakresie świadczeń o charakterze niepieniężnym. W latach 2009-2011 systematycznie wzrastało zapotrzebowanie a tym samym liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego i psychologicznego.

Z roku na rok coraz większa liczba rodzin i osób obejmowana jest pracą socjalną, mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych. Praca socjalna realizowana jest m.in. w oparciu o kontrakt socjalny oraz indywidualne programy wychodzenia z bezdomności.

4. Instytucje pomocy społecznej (TABELA 4).

MOPS w Pile jest jednostką organizacyjną gminy realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej. W jego strukturach działają:

- Ośrodek Wsparcia przy ul. Boh. Stalingradu 23, zapewniający schronienie osobom bezdomnym, w tym wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych, ofiarom przemocy w rodzinie oraz osobom dotkniętym zdarzeniem losowym
- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Kondratowicza 19 oraz przy ul. Boh. Stalingradu 23 (Centrum Aktywizacji Osób Starszych i Niepełnosprawnych), realizujący różnorodną ofertę zajęć aktywizujących dla seniorów oraz zapewniający specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych, w tym chorych na Alzheimera
- świetlica dla dzieci i młodzieży
- Klub Integracji Społecznej.

Na terenie gminy funkcjonują także inne placówki z ofertą z obszaru pomocy społecznej, w tym Klub Seniora, jadalnia i schronisko dla bezdomnych.

Biorąc pod uwagę, że w Pile funkcjonują także powiatowe jednostki pomocy społecznej, w tym Dom Pomocy Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej czy Środowiskowy Dom Samopomocy stwierdzić można, że miasto posiada obecnie stosunkowo bogatą i wystarczającą w stosunku do potrzeb ofertę instytucjonalną w tym zakresie.

5. Zwiększenie zasobu pomocy społecznej (TABELA 5).

Funkcjonująca infrastruktura pomocy społecznej wymaga zapewnienia środków finansowych na jej prowadzenie i utrzymanie. Podstawowym źródłem finansowania są środki gminy. Dodatkowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie oraz fundusze Unii Europejskiej, w tym Europejski Fundusz Społeczny, a także inne środki (w tym organizacji pozarządowych).

6. Kadra ośrodka pomocy społecznej (TABELA 6).

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji powierzonych zadań, MOPS w Pile zatrudniał w 2011 roku kadre liczącą 120 pracowników (114,5 w przeliczeniu na etaty), z czego 40 osób to pracownicy socjalni, posiadający w przeważającej większości wyższe wykształcenie kierunkowe. Część pracowników socjalnych ukończyło specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego, w tym I i II stopnia, a także specjalizację z organizacji pomocy społecznej i pracy socjalnej.

Wysokie kwalifikacje posiada także kadra kierownicza – studia wyższe, specjalizację z organizacji pomocy społecznej i pracy socjalnej, studia podyplomowe z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi. Ośrodek zatrudnia także specjalistów, w tym prawników, psychologów, terapeutów zajęciowych oraz pedagoga.

W związku z rozpoczęciem w 2012 roku realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ośrodek utworzył nowe stanowiska pracy i zatrudnił 3 asystentów rodziny. Z uwagi na rozpoznane w tym zakresie potrzeby planuje się zatrudnienie kolejnych asystentów rodziny.

Zadania z zakresu obsługi świadczeń realizują pracownicy administracyjni, którzy stanowią 33% ogółu zatrudnionych. Do tej grupy pracowników zaliczają się między innymi pracownicy merytoryczni obsługujący zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, funduszu

alimentacyjnego oraz pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów (łącznie 11 osób).

7. Koszty prowadzenia i utrzymania zasobu pomocy społecznej (TABELA 7).

Obok kosztów związanych z utrzymaniem ośrodka pomocy społecznej, w tym kosztów związanych z wynagrodzeniem pracowników i bieżącą działalnością, niezbędne jest także zapewnienie środków na inwestycje. W ostatnich kilku latach Gmina Piła przeznaczyła znaczące środki finansowe na inwestycje z obszaru pomocy społecznej, m.in. na remont i adaptację na siedzibę MOPS budynku przy ul. Kwiatowej 5, remont i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych Dziennego Domu Pomocy przy ul. Kondratowicza 19, a także na przebudowę i adaptację budynku przy ul. Boh. Stalingradu 23, w którym obecnie mieści się Centrum Aktywizacji Osób Starszych i Niepełnosprawnych, Klub Integracji Społecznej oraz całodobowy Ośrodek Wsparcia.

8. Środki finansowe na zadania w obszarze pomocy społecznej (TABELA 8).

W ramach realizowanych zadań MOPS w Pile przyznaje i wypłaca świadczenia:

- z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej

- z ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
- z ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych
- z ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- z ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty.

Ponadto od 2008 roku ośrodek realizuje projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, w tym projekt systemowy skierowany do osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo oraz projekt konkursowy, w którym grupę docelową stanowią osoby zagrożone bezdomnością oraz osoby bezdomne. Drugi z projektów realizowany jest w partnerstwie z organizacją pozarządową. Ośrodek jest także realizatorem prac społecznie użytecznych, skierowanych do bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi (TABELA 9).

Gmina Piła od lat współpracuje z organizacjami pozarządowymi, w tym w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. W 2011 roku 12 organizacjom pozarządowym przyznano dotacje, m.in. na udzielanie schronienia osobom bezdomnym, przygotowanie i wydawanie posiłków, dystrybucję żywności, odzieży, mebli, sprzętów gospodarstwa domowego, organizację wypoczynku oraz czasu wolnego dzieci i młodzieży, szkolenie wolontariuszy, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

*plan

TABELA 1. DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE

Lp.	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		2009	2010	2011	
1.	Mieszkańcy w osobach				
	Ogółem	74 638	74 550	73 742	X
	w tym:				
	Kobiety	39 053	39 045	38 579	X
	Mężczyźni	35 585	35 505	35 163	X
	Bezrobotni ogółem	3 125	3 219	3 353	
	Bezrobotni długotrwale ogółem	921	1 158	1 369	X
	Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	650	622	604	X
2.	Podmioty gospodarcze				
	Liczba zarejestrowanych w gminie podmiotów gospodarczych	8 249	8 572	6 447	X
	Liczba spółdzielni socjalnych ogółem działających w gminie	0	0	3	X
3.	Infrastruktura społeczna				
	Liczba mieszkań w zasobie gminy	3 628	3 394	3 281	3 231
	Liczba oczekujących na mieszkanie z gminy	brak danych	321	314	330
	Liczba mieszkań (lokali) socjalnych	181	170	168	175
	Liczba osób oczekujących na mieszkanie (lokal) socjalny	325	396	443	483
	Liczba żłobków w gminie	1	1	1	1
	Liczba oczekujących dzieci na miejsce w żłobku	6	6	8	30
	Liczba przedszkoli w gminie	19	20	21	21
	Liczba oczekujących dzieci na miejsce w przedszkolu	40	40	195	200
	Liczba szkół podstawowych	11	11	11	11
	Liczba szkół gimnazjalnych	7	7	7	7
	Liczba świetlic dla dzieci i klubów dla młodzieży	11	11	11	11
	Liczba bibliotek w gminie	10	10	10	10
	Liczba domów kultury	2	2	2	2
	Liczba obiektów sportowych (boisk, hal, pływalni itp.)	19	19	19	19

Liczba sal widowiskowych (w tym kin)	4	4	4	4
Liczba podstawowych zespołów opieki zdrowotnej na terenie gminy	61	61	61	61
Liczba szpitali na terenie gminy	1	1	1	1
Liczba innych placówek medycznych (np. gabinety stomatologiczne)	41	39	39	41
Liczba policyjnych rewirów dzielnicowych	21	21	21 do czerwca, 14 od czerwca	14

TABELA 2. DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE
(W CAŁYM OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM)

Lp.	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		2009	2010	2011	
1.	Świadczenia przyznawane w ramach zadań własnych i zleconych - ogółem				
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	5 535	5 718	5 504	5669
	Liczba świadczeń pieniężnych	5 214	5 403	5 178	5333
	Liczba świadczeń niepieniężnych	1 678	1 598	1 576	1623
	Liczba rodzin ogółem	2 211	2 318	2 297	2366
	Liczba osób w rodzinach	5 850	6 034	5 818	5993
2.	Świadczenia przyznawane w ramach zadań własnych - ogółem				
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	5 512	5 693	5 485	5650
	Liczba rodzin ogółem	2 191	2 297	2 279	2347
	Liczba osób w rodzinach	5 818	6 007	5 789	5963
3.	Świadczenia przyznawane w ramach zadań zleconych - ogółem				
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	176	24	23	24
	Liczba rodzin ogółem	168	22	22	23
	Liczba osób w rodzinach	258	50	43	46

4.	Przyczyny świadczeń				
Ubóstwo					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	3 546	3 566	3 365	3466
	W tym: korzystanie długotrwałe	1 340	1 345	1 473	1517
	Liczba świadczeń pieniężnych	3 473	3 500	3 311	3410
	Liczba świadczeń niepieniężnych	1 019	919	955	1012
	Liczba rodzin ogółem	1 361	1 445	1 365	1446
	Liczba osób ogółem w rodzinach	3 729	3 854	3 545	3615
Bezrobocie					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	3 851	4 152	3 934	4072
	W tym: korzystanie długotrwałe	1 390	1 503	1 568	1623
	Liczba świadczeń pieniężnych	3 785	4 094	3 865	3999
	Liczba świadczeń niepieniężnych	1 002	1 000	1 019	1039
	Liczba rodzin ogółem	1 326	1 472	1 474	1498
	Liczba osób ogółem w rodzinach	4 057	4 386	4 204	4370
Niepelnosprawność					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	2 110	2 006	1 872	1778
	Liczba świadczeń pieniężnych	1 943	1 843	1 706	1621
	Liczba świadczeń niepieniężnych	613	556	499	474
	Liczba rodzin ogółem	903	892	856	829
	Liczba osób ogółem w rodzinach	2 243	2 216	2 062	1959
Długotrwała lub ciężka choroba					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	1 997	2 124	2 206	2294
	Liczba świadczeń pieniężnych	1 844	1 956	2 019	2099
	Liczba świadczeń niepieniężnych	579	587	631	656
	Liczba rodzin ogółem	808	910	954	992
	Liczba osób ogółem w rodzinach	2 176	2 361	2 415	2487

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	1 981	1 806	1 775	1748
	W tym: korzystanie długotrwale	53	122	175	210
	Liczba świadczeń pieniężnych	110	237	337	404
	Liczba świadczeń niepieniężnych	750	628	607	588
	Liczba rodzin ogółem	520	499	493	488
	Liczba osób ogółem w rodzinach	2 103	1 930	1 882	1854
W tym rodziny niepełne					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	1 316	1 288	1 209	1201
	W tym: korzystanie długotrwale	611	573	574	569
	Liczba rodzin ogółem	388	400	382	379
	Liczba osób ogółem w rodzinach	1 363	1 382	1 306	1328
Rodziny wielodzietne					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	801	564	475	380
	Liczba świadczeń pieniężnych	780	556	471	377
	Liczba świadczeń niepieniężnych	347	230	195	156
	Liczba rodzin ogółem	150	103	80	64
	Liczba osób ogółem w rodzinach	881	635	505	404
Alkoholizm					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	539	617	655	707
	W tym: korzystanie długotrwale	281	293	323	349
	Liczba świadczeń pieniężnych	514	591	632	683
	Liczba świadczeń niepieniężnych	161	200	213	230
	Liczba rodzin ogółem	264	322	358	387
	Liczba osób ogółem w rodzinach	560	656	694	749

Narkomania					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	24	41	37	39
	W tym: korzystanie długotrwale	11	23	25	26
	Liczba świadczeń pieniężnych	23	39	36	38
	Liczba świadczeń niepieniężnych	10	13	10	13
	Liczba rodzin ogółem	10	18	18	19
	Liczba osób ogółem w rodzinach	24	48	52	49
Potrzeba ochrony macierzyństwa					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	1 068	932	952	956
	Liczba świadczeń pieniężnych	1 050	917	946	691
	Liczba świadczeń niepieniężnych	382	291	313	315
	Liczba rodzin ogółem	232	202	201	204
W tym wielodzietność					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	687	536	525	514
	W tym: korzystanie długotrwale	337	326	348	341
	Liczba świadczeń pieniężnych	664	522	522	512
	Liczba świadczeń niepieniężnych	325	240	242	237
	Liczba rodzin ogółem	121	90	86	84
	Liczba osób ogółem w rodzinach	698	569	536	525
Bezdomność					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	151	168	200	220
	W tym: korzystanie długotrwale	40	48	81	89
	Liczba świadczeń pieniężnych	123	134	164	180
	Liczba świadczeń niepieniężnych	109	129	160	176
Opuszczenie zakładu karnego					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	77	111	130	149

	Liczba świadczeń pieniężnych	73	107	129	148
	Liczba świadczeń niepieniężnych	17	27	19	26
Przemoc w rodzinie					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	173	170	163	165
	W tym: korzystanie długotrwale	49	45	72	69
	Liczba świadczeń pieniężnych	165	166	160	160
	Liczba świadczeń niepieniężnych	62	51	51	52
	Liczba rodzin ogółem	60	63	65	67
	Liczba osób ogółem w rodzinach	210	191	212	214
Zdarzenie losowe					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	17	4	17	18
	Liczba świadczeń pieniężnych	17	2	15	16
	Liczba świadczeń niepieniężnych	8	3	9	11
	Liczba rodzin ogółem	11	3	9	12
Kłęski żywiołowe i ekologiczne					
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	0	1	2	2
	Liczba świadczeń pieniężnych	0	1	2	2
	Liczba świadczeń niepieniężnych	0	0	0	0
	Liczba rodzin ogółem	0	1	2	2
	Liczba osób ogółem w rodzinach	0	1	2	4
5.	Wybrane kategorie osób				
Osoby do 18 roku życia					
	Liczba osób ogółem, które uzyskały pomoc	2 081	2 035	1 942	1845
	W tym: korzystanie długotrwale	490	429	416	395
Kobiety w wieku 60 i więcej lat					
	Liczba osób ogółem, które uzyskały pomoc	297	306	318	337

	W tym: korzystanie długotrwale	177	175	172	168
Mężczyźni w wieku 65 i więcej lat					
	Liczba osób ogółem, które uzyskały pomoc	75	83	75	79
	W tym: korzystanie długotrwale	45	53	49	51
6.	Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej (decyzje administracyjne)				
Zadania własne gminy					
	Kwota świadczeń ogółem w tys. zł	7 633	9 026	9 855	10742
Zadania zlecone gminie					
	Kwota świadczeń ogółem w tys. zł	658	120	133	146
Wybrane rodzaje świadczeń					
Zasilek stały					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	189	203	224	246
	Liczba świadczeń ogółem	1 693	1 923	2 042	2307
	Kwota świadczeń w tys. zł	570	651	719	812
Zasilek okresowy					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	1 007	1 184	1 143	1177
	Liczba świadczeń ogółem	5 524	6 165	6 484	6988
	Kwota świadczeń w tys. zł	1 776	2 028	2 221	2390
Zasilek celowy ogółem					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	2 006	2 147	2 118	2160
	Kwota świadczeń w tys. zł	2 743	2 970	3 325	3656
Posilek					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	1 341	1 259	1 192	1156
	Kwota świadczeń w tys. zł	753	746	744	892
W tym dla dzieci					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	1 206	1 132	1 096	1063
	Kwota świadczeń w tys. zł	673	663	654	793
Schronienie					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	107	110	151	196
	Kwota świadczeń w tys. zł	290	378	523	386

Ubranie					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	0	0	0	0
	Kwota świadczeń w tys. zł	0	0	0	0
Usługi opiekuńcze					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	209	208	213	221
	Kwota świadczeń w tys. zł	1 070	1 197	1 192	1329
W tym: specjalistyczne					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	19	18	19	18
	Kwota świadczeń, w tys. zł	152	182	190	169
Sprawianie pogrzebu					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	3	4	5	5
	Kwota świadczeń, w tys. zł	9	13	17	17
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej*					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	64	73	80	91
	Kwota świadczeń, w tys. zł	1 078	1 159	1 244	1442
7.	Inne rodzaje świadczeń pieniężnych dla osób objętych pomocą społeczną				
Zasilki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	3788	3574	3354	3471
	Kwota świadczeń, w tys. zł	6 667	7 246	6 596	6800
Świadczenie pielęgnacyjne					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	1378	1494	1678	1837
	Kwota świadczeń, w tys. zł	2 751	3 213	3 876	4230
Jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	835	847	803	760
	Kwota świadczeń, w tys. zł	835	847	803	760
Świadczenie alimentacyjne					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	794	822	863	866
	Kwota świadczeń, w tys. zł	2 668	3 093	3 439	3450

Dodatki mieszkaniowe					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	3 452	3 394	3 437	3 450
	Kwota świadczeń, w tys. zł	3 585	4 018	4 190	4 100
Oplacenie składki ubezpieczenia zdrowotnego					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	171	197	209	236
	Kwota świadczeń, w tys. zł	48	57	63	71
Świadczenie integracyjne (uczestnictwo w zajęciach CIS)					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	0	0	0	0
	Kwota świadczeń, w tys. zł	0	0	0	0
Świadczenie pieniężne z prac społecznie użytecznych					
	Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	2	8	11	7
	Kwota świadczeń, w tys. zł	5	15	27	25

* Po uwzględnieniu dochodów uzyskanych z tytułu odpłatności rodzin

TABELA 3. USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE (W CAŁYM OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM)

Lp.	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		2009	2010	2011	
1.	Poradnictwo specjalistyczne				
	Liczba rodzin	256	339	324	421
	W tym: - porady prawne, - porady rodzinne, - porady psychologiczne	256	339	324	341
	Liczba osób w rodzinach	817	1016	1017	1305
	W tym: - porady prawne, - porady rodzinne, - porady psychologiczne	817	1016	1017	1305
2.	Praca socjalna				
	Liczba rodzin	1 832	2 158	2 325	2441
	Liczba osób w rodzinach	4 998	5 717	5 972	6102

3.	Interwencja kryzysowa				
	Liczba rodzin	1	2	1	2
	Liczba osób w rodzinach	4	6	2	4
4.	Kontrakt socjalny				
	Liczba osób ogółem z zawartym kontraktem socjalnym	174	197	217	249
	W tym: liczba osób z kontraktem w Klubie Integracji Społecznej w Gminie	0	80	113	150
5.	Indywidualne programy pomocy:				
	Indywidualny program wychodzenia z bezdomności - liczba osób z zawartym IPWB	18	59	73	123
	Indywidualny program zatrudnienia socjalnego - liczba osób z zawartym IPZS	0	0	0	0
6.	Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi				
	Liczba osób korzystających z usług	8	12	15	12

TABELA 4. INSTYTUCJE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE (STAN NA 31 GRUDNIA, BEZ WZGLĘDU NA PODMIOT PROWADZĄCY)

Lp.	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		2009	2010	2011	
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej				
	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie decyzji o świadczeniach	5 535	5 718	5 504	5779
2.	Domy Pomocy Społecznej				
	Liczba jednostek organizacyjnych	0	0	0	0
	Liczba miejsc	0	0	0	0
	Liczba osób korzystających	0	0	0	0
3.	Ośrodki Wsparcia - ogółem				
	Liczba jednostek organizacyjnych	4	6	6	7
	Liczba miejsc	300	436	436	496
	Liczba osób korzystających	512	704	960	1190
	W tym wybrane rodzaje:				
	Środowiskowe domy samopomocy				
	Liczba jednostek organizacyjnych	0	0	0	0
	Liczba miejsc	0	0	0	0
	Liczba osób korzystających	0	0	0	0
	Dzienne domy pomocy				
	Liczba jednostek organizacyjnych	1	2	2	2

	Liczba miejsc	70	170	170	170
	Liczba osób korzystających	98	234	405	445
Noclegownie, schroniska i domy dla osób bezdomnych					
	Liczba jednostek organizacyjnych	2	2	2	2
	Liczba miejsc	110	110	110	160
	Liczba osób korzystających	308	344	422	506
Kluby samopomocy					
	Liczba jednostek organizacyjnych	0	0	0	0
	Liczba miejsc	0	0	0	0
	Liczba osób korzystających	0	0	0	0
4.	Rodzinne Domy Pomocy				
	Liczba jednostek organizacyjnych	0	0	0	0
	Liczba miejsc	0	0	0	0
	Liczba osób korzystających	0	0	0	0
5.	Mieszkania Chronione ogółem				
	Liczba jednostek organizacyjnych	0	0	0	0
	Liczba miejsc	0	0	0	0
	Liczba osób korzystających	0	0	0	0
6.	Ośrodki Interwencji Kryzysowej ogółem				
	Liczba jednostek organizacyjnych	0	0	0	0
	Liczba miejsc	0	0	0	0
	Liczba osób korzystających	0	0	0	0
7.	Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze				
	Liczba jednostek organizacyjnych	0	0	0	0
	Liczba miejsc	0	0	0	0
	Liczba osób korzystających	0	0	0	0
8.	Jednostki Specjalistycznego Poradnictwa				
	Liczba jednostek organizacyjnych	0	0	0	0
	Liczba osób korzystających	0	0	0	0
9.	Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze				
	Liczba jednostek organizacyjnych	1	1	1	1
	Liczba miejsc	15	15	15	15
	Liczba osób korzystających	11	9	19	20
10.	Centrum Integracji Społecznej				
	Liczba jednostek organizacyjnych	0	0	0	1
	Liczba uczestników zajęć	0	0	0	30
11.	Klub Integracji Społecznej				
	Liczba jednostek organizacyjnych	0	1	1	1
	Liczba uczestników zajęć	0	80	113	180
12.	Warsztat Terapii Zajęciowej				
	Liczba jednostek organizacyjnych	0	0	0	0
	Liczba uczestników zajęć	0	0	0	0
13.	Zakład Aktywności Zawodowej				

	Liczba jednostek organizacyjnych	0	0	0	0
	Liczba uczestników zajęć	0	0	0	0
14.	Klub Seniora				
	Liczba jednostek organizacyjnych	1	1	1	1
	Liczba uczestników zajęć	230	238	187	200

TABELA 5. ZWIĘKSZENIE ZASOBU POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE (W CAŁYM OKRESIE SPRAWZDAWCZYM)

Lp.	Wyszczególnienie	Rok oceny	Lata następne		
			2012	2013	2014
1.	Domy Pomocy Społecznej				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	0	0	0	0
	W tym:				
	Środki Gminy	0	0	0	0
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0
2.	OŚRODKI WSPARCIA – OGÓLEM*				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	2 188	3 487	3 637	3 116
	W tym:				
	Środki Gminy	1 431	1 634	1 766	2 002
	Dotacje z budżetu państwa	83	100	120	140
	Środki EFS	0	1 073	1 021	214
	Pozostałe środki	674	680	730	760
	W tym: niektóre wybrane rodzaje:				
	Środowiskowe domy samopomocy				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	0	0	0	0
	W tym:				
	Środki Gminy	0	0	0	0
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0
	Dzienne domy pomocy				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	860	997	1 027	1 220
	W tym:				
	Środki Gminy	860	997	1 027	1 220
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0
	Noclegownie, schroniska i domy dla osób bezdomnych				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	1 089	2 393	2 271	1 564
	W tym:				

	Środki Gminy	332	540	400	450
	Dotacje z budżetu państwa	83	100	120	140
	Środki EFS	0	1 073	1 021	214
	Pozostałe środki	674	680	730	760
Kluby samopomocy					
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	0	0	0	0
	W tym:				
	Środki Gminy	0	0	0	0
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0
3.	Rodzinne Domy Dziecka				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	0	0	0	0
	W tym:				
	Środki Gminy	0	0	0	0
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0
4.	Mieszkania Chronione ogółem				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	0	0	0	0
	W tym:				
	Środki Gminy	0	0	0	0
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0
5.	Ośrodki Interwencji Kryzysowej ogółem				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	0	0	0	0
	W tym:				
	Środki Gminy	0	0	0	0
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0
6.	Jednostki Specjalistycznego Poradnictwa				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	0	0	0	0
	W tym:				
	Środki Gminy	0	0	0	0
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0
7.	DZIENNE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE**				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	20	27	30	25
	W tym:				
	Środki Gminy	20	27	30	25
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0

8.	Centrum Integracji Społecznej				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	0	0	0	0
	W tym:				
	Środki Gminy	0	0	0	0
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0
9.	Klub Integracji Społecznej				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	419	704	751	847
	W tym:				
	Środki Gminy	120	117	114	111
	Dotacje z budżetu państwa	25	47	48	50
	Środki EFS	273	540	589	686
	Pozostałe środki	0	0	0	0
10.	Warsztat Terapii Zajęciowej				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	0	0	0	0
	W tym:				
	Środki Gminy	0	0	0	0
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0
11.	Zakład Aktywności Zawodowej				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	0	0	0	0
	W tym:				
	Środki Gminy	0	0	0	0
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0
12.	Klub Seniora				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	525	507	542	0
	W tym:				
	Środki Gminy	482	462	490	0
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	43	45	52	0
13.	Inne – OPiRPA				
	Wartość nakładów ogółem w tys. zł	1597	1600	1620	1650
	W tym:				
	Środki Gminy	1597	1600	1620	1650
	Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
	Środki EFS	0	0	0	0
	Pozostałe środki	0	0	0	0

* Ujęto DDP na Kondratowicza i Boh. Stalingradu, OW- mieszkania na Boh. Stalingradu oraz Pilskie Centrum Monar-Markot. Dane dotyczące schroniska pochodzące z PC Monar-Markot

** Świetlica funkcjonuje w strukturze ośrodka w związku z tym nie wykazano kosztów utrzymania ponieważ by się powielają.

TABELA 6. KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE
(STAN NA 31 GRUDNIA)

Lp.	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		2009	2010		
1.	Kadra kierownicza				
	Ogółem	2	2	2	3
	W tym:				
	Wykształcenie wyższe	1	1	1	3
	Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	2	2	2	3
2.	Pracownicy administracyjni				
	Ogółem	33	35	40	41
	Z tego:				
	Wykształcenie wyższe	24	26	33	34
	Wykształcenie średnie	9	9	7	7
	Inne	0	0	0	0
3.	Pracownicy socjalni				
	Ogółem	35	38	40	40
	W tym:				
	Wykształcenie wyższe	27	30	32	32
	Wykształcenie średnie	8	8	8	8
	Specjalizacja 1-go stopnia w zawodzie	4	5	5	5
	Specjalizacja 2-go stopnia w zawodzie	2	3	3	3
	Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	2	2	2	2
4.	Inni:				
	Prawnicy	2	2	2	2
	Psychologowie	1	1	1	2
	Socjologowie	0	0	0	0
	Kadra kierownicza średniego szczebla	8	8	8	9

	Pedagog	0	1	1	1
	Administrator systemu komputerowego	1	1	1	1
	Asystenci rodziny	0	0	0	6
	Instruktorzy ds.. kulturalno-oświatowych	2	2	2	2
	Terapeuci	0	4	3	4
	Stanowiska robotnicze	19	21	20	19
	RAZEM:	103	115	120	130

TABELA 7. KOSZTY PROWADZENIA I UTRZYMANIA ZASOBU POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE (STAN NA 31 GRUDNIA) w tyś. PLN

Lp.	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		2009	2010		
1.	Całkowity, roczny koszt prowadzenia i utrzymania ośrodka pomocy społecznej*	5 046	9 570	5 889	7 144
	W tym:				
	Wydatki na inwestycje**	880	4 272	60	15
	Wydatki na wynagrodzenia z pochodnymi	3 457	4 120	4 675	5 342
	Pozostałe koszty utrzymania	709	1 178	1 154	1 787
2.	Średni miesięczny koszt				
	Dom pomocy społecznej	0	0	0	0
	Ośrodki wsparcia - ogółem	42	61	74	85
	W tym:				
	Środowiskowe domy samopomocy	0	0	0	0
	Dzienne domy pomocy	40	59	72	83
	Kluby samopomocy	0	0	0	0
	Rodzinne domy dziecka	0	0	0	0
	Mieszkania chronione	0	0	0	0
	Ośrodki interwencji kryzysowej	0	0	0	0
	Dzienne placówki opiekuńczo – wychowawcze***	2	2	2	2
3.	Średni miesięczny koszt				
	Centrum integracji społecznej	0	0	0	0
	Klub integracji społecznej****	0	5	5	5

	Warsztat terapii zajęciowej	0	0	0	0
	Klub seniora	40	38	41	41

*Ujęto wydatki na wynagrodzenia wszystkich pracowników + umowy zlecenia oraz koszty utrzymania 3 budynków łącznie z projektem EFS (wynagrodzenia pracowników + utrzymanie)

** Inwestycja w 2009 i 2010 – budynek na ul. Boh. Stalingradu ujęto całość wydatków łącznie z adaptacją budynku na przedszkole, której nie można wydzielić z ogólnej kwoty inwestycji

*** Świetlica funkcjonuje w strukturze ośrodka w związku z tym nie wykazano kosztów utrzymania ponieważ by się powielały

**** Są to ogólne koszty funkcjonowania KIS (środki własne oraz środki EFS)

TABELA 8. ŚRODKI FINANSOWE GMINY NA ZADANIA WŁASNE I ZLECONE W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ (STAN NA 31 GRUDNIA) w tyś. PLN

Lp.	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny - wydatki	Prognozy roku następnego
		2009 - wydatki	2010 - wydatki		
1.	Zadania własne				
	85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	1 353	1 502	1 597	1 550
	85202- Domy Pomocy Społecznej	1097	1 250	1 406	1 646
	85205 - Przeciwdziałania przemocy w rodzinie	0	0	5	4
	85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne	20	58	61	71
	85214 - Zasiłki i pomoc w naturze	2 823	3 198	3 610	3 908
	85216 - Zasiłki stałe	563	642	706	812
	85219 - Utrzymanie Ośrodka	3 557	4 350	3 929	4 369
	85228 - Usługi opiekuńcze	830	811	897	1 235
	Ryczałty i dodatki mieszkaniowe	3 585	4 018	4 190	4 100
	85295 - Program "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	888	953	1 048	1 156
	85295 - Prace społecznie użyteczne	5	15	27	25
	85295 - Inne programy	0	0	0	0

	85295 - Pozostała działalność	602	572	654	710
	W tym dofinansowanie: Centrum Integracji Społecznej, Klubu Integracji Społecznej, Warsztatu Terapii Zajęciowej	0	0	0	0
2.	Zadania zlecone				
	Środki na fundusz zdrowia od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	17	28	46	57
	Usługi specjalistyczne	87	111	111	94
	Świadczenia rodzinne i alimenty	12 990	14 519	14 921	15 390
	Usuwanie skutków powodzi	0	0	0	0
3.	Środki EFS na projekty				
	Liczba projektów EFS ogółem	1	1	1	2
	Środki EFS na projekty ogółem (tys. zł)	445	550	556	1 503
4.	Datacje z budżetu państwa				
	Dotacje na zadania zlecone	13 834	15 105	15 581	16 128
	Dotacje na zadania własne	3 885	4 126	4 602	4 857

LICZBA OSÓB W PROJEKTACH EFS W GMINIE

Lp.	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		2009	2010		
1.	Liczba osób w projektach (wymienić jakie)				
	Projekt "Twoja szansa. Aktywizacja zawodowa klientów MOPS w Pile"	60	80	113	150
	Pilotażowe wdrożenie standardów usług w zakresie bezdomności i przetestowania Modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności	0	0	0	268

TABELA 9. WSPÓLPRACA GMINY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ

Lp.	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		2009	2010		
1.	Zlecone zadania publiczne - Ar. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego				
	Liczba organizacji pozarządowych posiadająca umowy współpracy (zleceń, zadań)	11	10	12	9
	Wartość zleconych zadań publicznym organizacjom pozarządowym w tys. zł	722	754	697	710
2.	Wybrany rodzaj usług pomocy społecznej prowadzonych przez organizacje pozarządowe				
Usługi opiekuńcze					
	Liczba zleceń dla organizacji pozarządowych	0	0	0	0
	Wartość zleceń w tys. zł	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
	Liczba zleceń dla organizacji pozarządowych	0	0	0	0
	Wartość zleceń w tys. zł	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej*					
	Liczba zleceń dla organizacji pozarządowych	1	1	1	1
	Wartość zleceń w tys. zł	189	298	282	360

* schronisko dla bezdomnych

III. WNIOSKI KOŃCOWE I REKOMENDACJE

1. Z uwagi na sytuację demograficzną i prognozy wskazujące na starzenie się mieszkańców Piły oraz na podstawie obserwowanych trendów w zakresie zapotrzebowania na świadczenia związane z szeroko pojmowaną pomocą dla seniorów oraz osób niepełnosprawnych, konieczne jest dalsze rozwijanie usług socjalnych na rzecz tej grupy mieszkańców. Powodować to będzie konieczność zabezpieczenia coraz większych środków finansowych na pokrycie kosztów organizacji usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz utrzymania pilan w domach pomocy społecznej. Należy rozważyć możliwość tworzenia lokali mieszkalnych monitorowanych z możliwością zorganizowania opieki nad mieszkańcami, co może przyczynić się do zahamowania stałego wzrostu wydatków na pokrywanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej.
2. Od 2009 roku obserwuje się wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej w związku z bezrobociem, w tym korzystających ze wsparcia długotrwale. Wskaźniki dotyczące długotrwałego korzystania ze świadczeń z powodu bezrobocia zbliżają się do 40% ogółu korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia. Zatem wskazane jest kontynuowanie i rozwijanie przedsięwzięć dotyczących aktywizacji społecznej i zawodowej bezrobotnych. Do końca 2013 roku w tym zakresie gmina może liczyć na znaczące wsparcie finansowe ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W 2013 roku należy dokonać analizy potrzeb w tym zakresie i możliwości finansowania przy uwzględnieniu możliwości, jakie będzie stwarzać kolejny okres budżetowy w UE.
3. Wskaźniki długotrwałego korzystania z pomocy społecznej wykazują tendencje rosnące także w przypadku osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, wielodzietności, bezdomności oraz przemocy w rodzinie, choć ich wysokość w poszczególnych grupach jest zróżnicowana. Zmniejsza się natomiast liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, pomimo iż liczba osób objętych pomocą z tego powodu wzrasta. Wskazane wydaje się rozwijanie pracy socjalnej różnymi technikami, powiększanie zakresu osób objętych kontraktami socjalnymi oraz indywidualnymi programami wychodzenia z bezdomności, specjalistycznego poradnictwa, a także wdrażanie regulacji zawartych w ustawie

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie dotyczącym zatrudnienia asystentów rodziny.

4. Analiza zatrudnienia w MOPS wskazuje, że kadra posiada kwalifikacje i doświadczenie zawodowe odpowiednie do powierzonych jej zadań. Do tej grupy zaliczają się pracownicy socjalni, spośród których 80% posiada wykształcenie wyższe. Wśród pracowników socjalnych oraz kadry zarządzającej w zakresie pomocy społecznej 10 osób posiada specjalizacje z organizacji pomocy społecznej. Ponadto 5 pracowników socjalnych posiada specjalizację I stopnia w zawodzie, zaś 3 specjalizację II stopnia. Pomimo dobrych kwalifikacji zawodowych pracowników, należy stwarzać warunki do ustawicznego doskonalenia zawodowego kadry pomocy społecznej z uwagi na konieczność sprostania wymaganiom w zakresie rozwoju nowych metod pracy. Wskazane są również zmiany w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile wskazywane w projekcie budżetu na 2012 r.
5. Obserwuje się tendencję spadkową, jeżeli chodzi o liczbę osób, którym przyznano zasiłki rodzinne i dodatki do tych zasiłków. Trend ten wynika z faktu, iż progi dochodowe kwalifikujące do tych świadczeń od kilku lat pozostają niezmiennione. Podobna sytuacja występuje w pomocy społecznej, stąd ocena stopnia ubóstwa w oparciu o te kryteria nie jest adekwatna do sytuacji rzeczywistej.